

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◀ Godišnja pretplata 50 din ◀ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◀ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◀ Račun Poštanske štedionice br. 57.686
◀ Oglasi po ceniku ◀ Rukopisi se ne vraćaju ◀

Beograd, 16 oktobar 1937
God. VIII ◀ Broj 32

Osvećenje novog velebnog Sokolskog doma u Sarajevu

izvršice se na najsvečaniji način 6 novembra o. g. u prisustvu zvaničnih i sokolskih predstavnika

Sarajevsko Sokolsko društvo-Matica, jedno od najstarijih sokolskih društava u Sarajevu, a po starini drugo u Bosni (osn. 1906), stoji pred velikim sokolskim slavljem — pred otvaranjem i osvećenjem svog novog Sokolskog doma Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja.

Odmah iza oslobođenja, kada je sokolska ideja osvojila gradove i sela, poduzeta je akcija kod sarajevskog Sokolskog društva sadanje Matice, da se podigne dom, u kome će se moći razvijati veliki, opsežni i apostolski sokolski rad za grad i selo. Sakupljeno je oko 800.000 Din. od raznih priredaba, darovatelja i t. d. Strašna marseljska tragedija 9 oktobra 1934. g. bolno je odjeknula i u Sarajevu. Tih dana Kr. banska uprava i sarajevska Općina odlučile su, da će se u znak večne uspomene i zahvalnosti najvećem jugoslovenskom vladaru, Kralju-Ujedinitelju, najbolje odužiti na taj način, da se pomogne Sokolstvu i da se podigne kao zadužbina Sokolski dom Kralja Ujedinitelja, što je i izvršeno. Već 9 oktobra 1935 g. izvršeno je polaganje kamena temeljca, u čiji je temelj, pored polvele, uzidan oveci grumen zemlje sa Oplena.

Sokolski dom trebao je biti svečano otvoren na rođendan Nj. V. Kralja Petra II dne 6 septembra o. g., ali usled tehničkih nepredviđenih radova, to se nije moglo ostvariti. Dom je dovršen i biće svečano otvoren 6 novembra o. g. pre podne, na dan ulaska hrabre srpske vojske u Sarajevo 1918. g. Dom je veličanstvena građevina i spada među najlepše sokolske domove u celoj Jugoslaviji. Građen je u modernom stilu. Velika, moderna i najboljim spravama i instalacijama snabdevena vežbaonica, biće pravo uživanje za tehničare i vežba-

če. Tuševi, svlačionice, sporedne prostorije za vežbe, kancelarije, knjižnice i lepo uređena čitaonica, imaju najmoderniji nameštaj. Svečana dvorana, za akademije, zabave i priredbe, najveća je dvorana u Sarajevu, koja će moći da primi oko 1000 osoba. Dvorana ima veliku pozornicu 15 metara široku i skoro toliko duboku. Osim prostorija za tehničke i prosv. radnike matičnog društva, u domu će biti prostorije Sokolske župe, te za Osek Ruskog Sokola. Tu je i svečana dvorana za sednice sva u rezbariji. Velika dvorana za bife lepa je i ukusno izrađena. Ima i nekoliko stanova, koji će se izdavati. Dom ima i mnogo nuzprostorija za razne oteke, kino instalaciju, gostinske sobe itd. U domu će biti centralno grejanje, a u manjim prostorijama biće željezne peći.

Novi Sokolski dom u Sarajevu je uistinu veličanstvena građevina, koja bi bila na ponos i daleko većim centrima. Izgradnja doma, zajedno sa svim instalacijama, spravama i nameštajem, stajace okruglo oko 5.000.000 dinara.

Dom će biti svečano otvoren, u prisustvu brojnih odličnih predstavnika i gostiju te izaslanika svih naših sokolskih župa, kao što smo već spomenuli, dne 6 novembra o. g. Toga dana sarajevski Sokoli ući će konačno u svoj novi velebn dom, ući će u nj po božno, jer toga dana ne samo da će biti ostvaren njihov davnašnji san, već je za taj istorijski dan vezan dan 6 novembra 1918 kao i tužni spomen na dan 9 oktobra 1934, na Velikog Kralja Ujedinitelja, velikog zaštitnika Sokolstva. I od tada do veka sokolska srca u novome domu još jače će kucati za sveti amanet, misli će čistije zreti i apostolstvom u narod i sela ovekovetiće imena Tirša, Aleksandra I i Petra II.

Rad Sokolstva na opštem podizanju našeg sela

Značajne sokolske priredbe u Gruži

U nedelju dne 10 o. m. održane su u Gruži veoma značajne priredbe seoskih Sokola Šumadije. Toga dana naime otvorena je u Gruži sokolska poljoprivredna i higijenska izložba, zatim izložba ženskih ručnih radova sa sela i dačkih ručnih radova. Osim toga osvećena je i česma, koju su izgradili Sokoli uz pomoć građana, Centralnog higijenskog zavoda i Glavnog odbora Crvenog krsta. Istovremeno izvršene su također i utakmice u građanskim i moralnim vrlinama, na primer ko nikada nije pio alkohol, ko je u ovoj godini činio dobra i plemenita dela, ko se nikada u životu nije kockao itd.

Ove narodne i sokolske svečanosti u Gruži otpočele su toga dana pre podne osvećenjem nove česme. Svečanosti su prisustvovali mnogi zvanični predstavnici: izaslanik bana Dunavske banovine g. Hranislav Jovanović, banški savetnik; sreski načelnik g. Milorad Antonijević; izaslanik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i Centralnog hi-

gijenskog zavoda brat dr. Milorad Dragić, izaslanice Kola srpskih sestara g-đa Leposava Rajevac i g-đa Dara Kvadranti, sokolskih društava i ženskog društva iz Kragujevca, Sokoli iz Kragujevca i gružanskih sela kao i vrlo mnogo seljaka iz svih okolnih sela.

Posle osvećenja česme održao je govor g. Luković, sveštenik iz sela Pajsjevića, ističući rodoljubivi rad Sokola na opštem podizanju naroda. Zatim je u ime gružanskih Sokola govorio brat Jovan Hadžić, učitelj i starešina Sokolske čete u Gruži, i predao česmu na čuvanje g. Jeremiji Jeremiću, predniku opštine.

Nakon osvećenja česme krenula je zatim velika povorka Sokola i naroda na čelu sa sokolskim zastavama i sokolskom glazbom do gružanske škole, u kojoj je bila priređena poljoprivredna, pčelarska i higijenska izložba.

Pred školom, u prisustvu mnogobrojnog naroda iz svih okolnih gružanskih i drugih šumadijskih sela, održao je kratak govor starešina Sokolske čete u Gruži, brat Jovan Hadžić, a zatim je predstavnici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat dr. Milorad Dragić govorio o značaju sokolskog rada u vezi sa priređenim poljoprivrednim,

higijenskim i drugim izložbama i ukratko izložio ideju Sokolstva kao ideju slobode, opšteg narodnog napretka i kao pokret koji ovakvim radom daje punu sadržinu ideji jugoslovenskog narodnog jedinstva. Posle je govorio brat Drag. Milosavljević, učitelj iz sela Leskova, koji se zahvalio svoj braći Sokolima, koji su doprineli izvođenju ovih značajnih i veoma korisnih sokolskih priredaba.

Nakon toga otvorene su izložbe: poljoprivredna, pčelarska, ženskih ručnih radova i higijenska. Na izložbi domaće radinosti učestvovala je i Ženska zanatlika škola iz Kragujevca.

Posle otvorenja izložbe održano je takmičenje članova sokolskih četa u skakanju, bacanju kamena, trčanju, vučenju konopa itd. Održano je također i takmičenje daka i đakinja.

Na ovoj sokolskoj poljoprivrednoj izložbi učestvovalo je 120 izlagača sa 500 raznih proizvoda. U izložbi domaćih radinosti učestvovalo je 23 izlagača sa 80 izloženih predmeta. Na poljoprivrednoj izložbi dodeljeno je 125 nagrada a na izložbi domaće radinosti 15 nagrada, i to u poljoprivrednim spravama, knjigama i diplomama.

Određeni žiri utvrdio je pored ostalog, da je u ovoj godini najveći broj plemenitih voćaka (200 komada) zasadio član Sokolske čete u Lipnici brat Živan Mitrović. Od seljaka-Sokola najbolje su uredili svoje kuće u higijenskom pogledu seljaci-Sokoli braća: Vladimir Stašević iz Čestina. Radivoje Ilić iz Lipnice i Kosta Paunović iz Grabovca.

U vodenju trezvenog života naročito se odlikovao član Sokolske čete Grabovac brat Mika Simović iz Grabovca, koji ni na svojoj svadbi nije dozvolio da se toči alkoholno piće. Na sličan način odlikovala su se braća: Milorad Vlajić, obućarski radnik iz Gruže, i Voja Simović, seljak iz Grabovca.

Ziri za ocenjivanje moralnih osobina našao je, da je u ovoj godini najviše dobrih dela učinio brat Miloš Zlatić, trgovac iz Gruže. Ovu odluku pozdravili su svi seljaci. Ocenjivanjem moralnih i građanskih vrlina Sokoli su hteli da pokažu, kako u narodu postoji visoki stepen socijalnog osećanja i određeni narodni sud za ove vrline.

Pregledom male dece utvrđeno je, da je najbolje odnegovano trogodišnje dete Danice Živadinović iz gružanskog sela Vitkovca. Pri ocenjivanju koje seoske devojke imaju najlepšu narodnu nošnju u smislu domaće, lične devojačke radinosti i u primeni narodnih vezova nađeno je da se prvo ističu seoske Sokolice: Angelina Ilić, Mica i Ružica Majstorović iz Lipnice te Milica Vujadinović iz Divostina.

U pogledu narodne telesne snage i okretnosti veoma su zanimljivi rezultati takmičenja u raznim telesnim vežbama. Tako, između ostalog, u skokovima u visinu prvu nagradu dobio je Momčilo Karelić iz Gruže (skočio 1 m i 40 cm); drugu Đorđe Janković iz Gruže (1 m i 35 cm) i treću Petar Radaković iz Pajsjevića (1 m i 30 cm). U trčanju na 300 m prvu nagradu dobio je Petar Radaković iz sela Pajsjevića, drugu Milan Karelić iz Gruže. U bacanju kugle od 7.25 kilograma prvu nagradu dobio je Petar Radaković iz Pajsjevića (bacio 11 m i 30 cm); drugu Mihailo Kalušević (9 m i 90 cm) i treću Milutin Banković (9 m i 8 cm).

Ove priredbe u Gruži završene su prikazivanjem popularno-zdravstvenog filma o boginjama, koji je prikazivala i tumačila dr. Desanka Milosavljević.

Takmičenje u odbojci za slovensko prvenstvo

Ovogodišnje takmičenje u odbojci za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva održano je u nedelju 10 o. m. u Sofiji. U ovom takmičenju učestvovali su naši Sokoli sa vrstom članova i članica iz Maribora, češkoslovački Sokoli sa vrstom članova društva Plzenj V i vrstom članica društva Plzenj I te izabrane vrste članova i članica bugarskih Junaka.

Ovo takmičenje pokazalo je veliku premoć Čehoslovaka u ovoj igri, koji su sa muškom i ženskom vrstom osvojili prvo mesto. Češkoslovački Sokoli su pobedili jugoslovenske sa 2:0 (15:6 i 15:4), a bugarske Junake sa 2:0 (15:5 i 15:3) i tako su osvojili pehar bugarskog ministra narodne prosvete. U borbi za drugo i treće mesto su jugoslovenski Sokoli podlegli Junacima sa 1:2 (13:15, 15:12 i 15:17), premda su protiv Čehoslovaka postigli bolji rezultat nego Junaci. Češkoslovačke Sokolice, koje su za svoju pobedu dobile pehar grada Sofije, postigle su sa našim Sokolicama rezultat 2:0 (15:4 i 15:3), a sa bugarskim Junakinjama 2:0 (15:0 i 15:4). U borbi za drugo mesto naše su Sokolice premoćno pobedile Junakinje sa 2:0 (15:7 i 15:3).

Kao sudije su fungirali za SKJ br. Mačus i br. Pavić, za COS br. Opravil i s. Pruhova, a za Junake br. Ivanes i br. Poplodovski. Takmičenje je pobudilo u Sofiji veliko interesovanje, što nam dokazuje veliki broj publike, oko 3.000 gledalaca, koji su došli da vide ovu priredbu.

Jeste li poslali

pretplatu

za

Sokolski

glasnik?

